

ГАЗЕТА
ВETERANІВ ВІЙНИ

З нами Правда, з нами Справедливість, з нами Чесність і Честь

Третій Тост

2025 рік • ЛЮТИЙ • № 2 (770)

ТРИ РОКИ СПРОТИВУ. Три роки вдячності. Три роки абсолютного героїзму українців. Пишаюся Україною! Дякую всім, хто захищає її та допомагає. Всім, хто працює на Україну. І вічна пам'ять кожному, хто віддав своє життя заради нашої держави та людей.

Президент України Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

Воїни-«афганці» — українській армії

ВОЛОНТЕРИ ЗНОВУ В ДОРОЗІ

Уже втретє у цьому, 2025 році, волонтери від Волинської обласної організації УСВА побували на сході. Вони доставили відремонтований джип воїнам ЗСУ.

ЦЕ ВЖЕ ЧЕТВЕРТИЙ відремонтований автомобіль в цьому році. А за 2024 рік волонтерами нашої організації було відремонтовано і доставлено на схід 24 автомобілі.

Відповідальний за волонтерську діяльність спілки — учасник бойових дій в Афганістані Олександр Миколайович Сладковський. В ядро волонтерів входять Андрій Хазанюк, Віктор Камець, Олександр Лозбін, Віталій та Іван Лісецькі.

Чимало хто допомагає в ремонті автомобілів і доставці їх на передову, треба багато місця на газетній шпальті для їхніх імен. Прийде час — і ми це зробимо. А поки що хочеться подякувати ветеранам війни в Афганістані Федору Федоровичу Галаю та Олександру Івановичу Пекару за постійну фінансову і матеріальну допомогу нашим волонтерам.

Бажаємо воїнам ЗСУ міцного здоров'я і якнайшвидшої Перемоги! А ми допоможемо всім, чим зможемо.

Григорій ПАВЛОВИЧ.

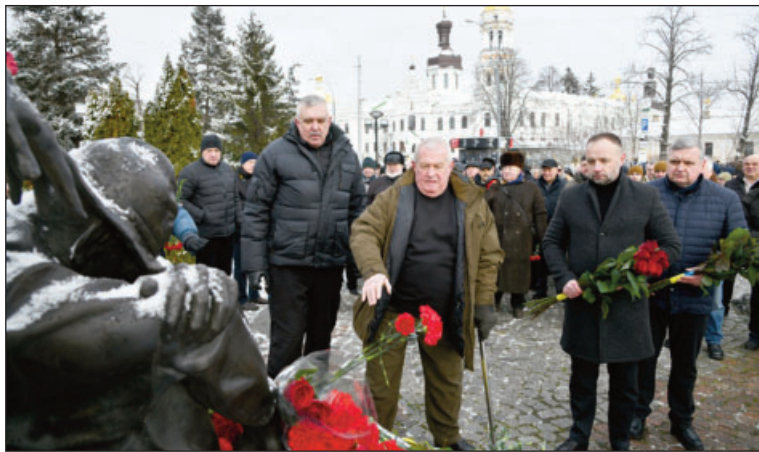

УКРАЇНА ВШАНУВАЛА ГЕРОІВ

36 років тому завершилося виведення радянських військ з території Афганістану. У тисяч родин, чиї близькі та рідні поверталися додому з чужини, з'явилася надія, що у сім'ї перестане приходити горе.

Понад дев'ять років тривало кровоплиття на далекій чужині задля задоволення амбіцій керівників Радянського Союзу. Понад 160 тисяч українців брали участь у тій війні. Не повернулися додому з війни 3360 воїнів, з них 3280 загинули, пропали безвісти — 80. Зазнали поранення — понад 8000, 3560 стали інвалідами. Сумна статистика продовжується і понині.

Як починалося і завершувалося виведення радянських військ з Афганістану читайте на 4-5-й стор.

вання територіальної громади, де командир і багато бійців — ветерани Афганської війни. Вже у цій, російсько-українській війні, патріотизм, мужність та особиста відвага воїнів-інтернаціоналістів відзначені державними нагородами. Серед них і звання Герой України. На жаль, багато нагороджені посмертно.

Пам'ять про полеглих воїнів-інтернаціоналістів та повага до живих стійко тримається у громадянському суспільстві України. Серед колишніх воїнів-інтернаціоналістів багато відомих політиків, дипломатів, військових, науковців, діячів культури та мистецтва, громадських діячів. Ветерани були і сьогодні залишаються значною, професійною, згуртованою силою.

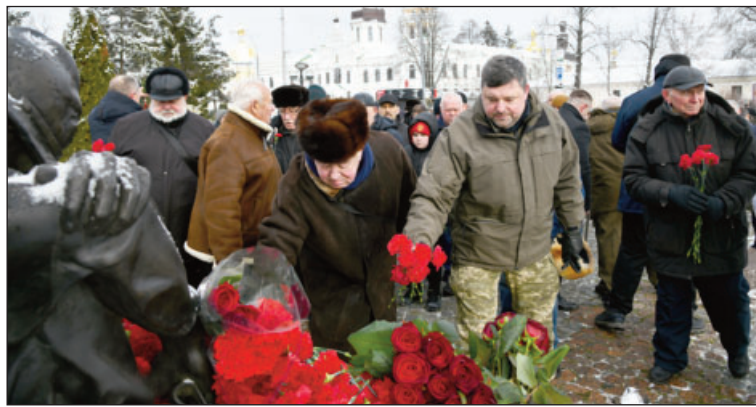
Здоров'я та мирного неба живим, вічна шана та пам'ять полеглим!

Євген ШВАБ.

Фото автора.

Напередодні відзначення Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав активістам Київської міської Спілки ветеранів Афганістану та членам родин загиблих було вручено відзнаки Київського міського голови.

Подробиці на 4-й стор.

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ ВETERАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

РАДУ ВETERANІВ України утворили у 2018 році відповідно до статті 14 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади». Це постійно діючий громадський, консультативно-дорадчий, колегіальний орган, утворений при Мінветеранів для участі у громадському контролі за діяльністю міністерства та сприяння у виконанні ним повноважень щодо формування та реалізації ветеранської політики.

На засіданні розглянуто питання медичного забезпечення, обов'язкового страхування ци-

У Міністерстві у справах ветеранів України відбулося чергове засідання Ради ветеранів України. Обговорено низку питань, спрямованих на вдосконалення ветеранської політики.

вільно-правової відповідальності транспортних засобів, працевлаштування ветеранів, зняття мораторію на виділення земельних ділянок учасникам бойових дій, законодавчі ініціативи та вшанування пам'яті загиблих. Також обговорили план заходів з реалізації Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року, що є складовою Політики Героїв Плану Стійкості України.

Учасники домовились посилити співпрацю: створити міжвідомчі робочі групи для вирішення питань соціального захисту ветеранів війни та їхніх рідних, членів сімей загиблих захисників і захисниць України; залучити до роботи у них посадових осіб міністерства; надавати пропозиції та активно долучатися до обговорень проєктів нормативно-правових актів.

УКРАЇНА ВШАНУВАЛА ГЕРОЇВ

• ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

• ЛУЦЬК

На меморіальному комплексі «Вічна Слава» до пам'ятника загиблим в Афганістані воїнам прийшли вшанувати їх пам'ять ветерани, мешканці громади.

ГОЛОВА Волинської обласної організації Української Спілки ветеранів Афганістану Григорій Павлович розповів, що більше 400 волинян-«афганців» пішли на війну з російським агресором, шестеро з них загинули, двоє зникли безвісти. Один із загиблих посмертно представлений до звання Героя України. На захист країни вже стали діти воїнів-«афганців». Це мужні люди, бо вони переймаються майбутнім України. На сьогодні воюють два голови районних організацій. Є родина, в якій воюють четверо синів. Є родина, в якій загинув батько, а через рік – син.

Присутні поклали квіти до пам'ятника.

• ХАРКІВ

• ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

15 лютого очільники Іллінівської сільської військової адміністрації (Краматорський район) вшанували пам'ять учасників Афганської війни та всіх загиблих у боротьбі за мир і свободу покладанням квітів до меморіалу. Ми завжди пам'ятатимемо тих, хто віддав своє життя за мир. Герої завжди живуть у наших серцях.

• ХЕРСОН

Голова Херсонської обласної організації УСВА Віктор КІРЕЄВ.

• ДНІПРО

В обласному центрі Закарпаття воїнів-інтернаціоналістів ушанували урочистостями. До пам'ятного знаку «Скорботна мати» поклали квіти представники обласної й місцевої влади, духовенства, ветерани, військовослужбовці та громадськість.

«НА ЖАЛЬ, 53 закарпатці загинули в цій війні, а п'ятеро пропали безвісти. Я би хотів, щоб ми не забували наших загиблих героїв, а також пам'ятали героїв нішніх», – наголосив заступник голови Закарпатської ОВА Олександр Музиченко.

Із початком повномасштабного вторгнення воїни-«афганці» одразу стали на захист України. Сьогодні вони застосовують і передають свій бойовий досвід молодим поколінням українських військових, які захищають державу від агресора.

Відбулися покладання квітів до підніжжя пам'ятника, молитва та виступ Закарпатського академічного народного хору.

• ТЕРНОПІЛЬ

• КРОПИВНИЦЬКИЙ

У Парку воїнів-інтернаціоналістів поклали квіти до пам'ятника полеглим в Афганістані воїнам і провели поминальне віче.

15 ЛЮТОГО – день пам'яті про сумнозвісні події війни в Афганістані, вшанування всіх воїнів-інтернаціоналістів, кому довелося виконувати військовий обов'язок на території інших держав. Вірні військовій присязі, вони змушені були воювати далеко від рідної України.

Нетлінна пам'ять про героїв збирала громаду біля пам'ятника загиблим воїнам-«афганцям», щоб вшанувати полеглих на чужих землях і тих, хто пройшов кривавими дорогами війни, згадати усіх, хто повернувся до рідного дому.

У парку Національного Відродження біля комплексу пам'яті полеглих земляків на війні в Афганістані відбувся мітинг-реквієм з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав і 36-ї річниці виведення військ з Афганістану за участі керівництва області і міста, ветеранів-«афганців», військовослужбовців гарнізону, волонтерів, громадськості, молоді та священнослужителів.

ВІДЗНАКАМИ голови Тернопільської облдержадміністрації «За службу Україні» нагороджені ветерани-«афганці», які повернулися з сучасної російсько-української війни внаслідок поранень і контузій. Голова Тернопільської обласної ради Богдан Бутковський нагородив нагрудними знаками «За мужність при захисті державного суверенітету України» ветеранів-«афганців», які продовжують виконувати бойові завдання на фронті. Голова Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану Сергій Лісовий відзначив вагомий внесок «афганців» Тернопільщини по допомозі Збройним силам України, волонтерський центр «Патріот» постійно відправляє все необхідне по запитам військових.

На жаль, маємо сумну статистику вже сучасної війни: 10 ветеранів-«афганців» Тернопільщини загинуло, боронячи Україну, також загинуло двоє синів з «афганських» родин, а наш бойовий побратим Микола Хархан понад два роки перебуває в російському полоні.

З вітальним словом і подякою від командира 44-ї окремої артилерійської бригади виступив майор Тарас Когут.

Священники Свято-Троїцького духовного центру відслужили молебну за упокій душ всіх полеглих воїнів.

Учасники мітингу хвилиною мовчання, запаленням лампадок та окопних свічок, покладанням квітів вшанували пам'ять всіх полеглих героїв.

Василь КОГУТ,
перший заступник голови
Тернопільської обласної
організації УСВА.

• УЖГОРОД

● ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Відбулося покладання квітів з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав та 36-ї річниці виведення радянських військ з Афганістану.

У ПАМ'ЯТНОМУ заході взяли участь заступник голови обласної ради Валентин Соколюк, представники облас-

ної військової адміністрації, міської ради, обласної організації Української Спілки ветеранів Афганістану, силових структур,

учасники бойових дій, жителі міста.

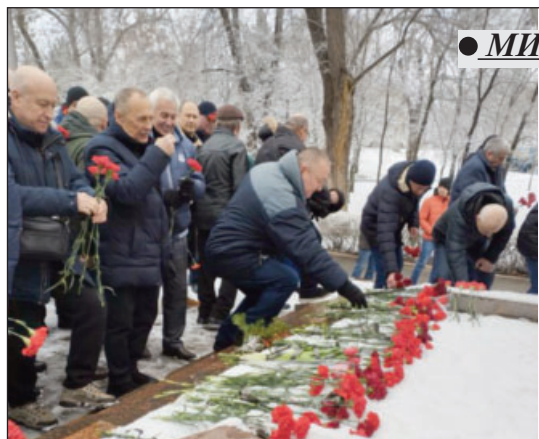
Хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих українських воїнів. Війна в Афганістані, яка тривала майже десять років, залишила гіркий слід у долях тисяч наших людей. Ми схилиємо голову перед світлою пам'яттю тих, кому не судилося вижити. Тисячі співвітчизників, серед яких і наші земляки, так і не повернулися до рідної домівки. Це тяжкі втрати для батьків, рідних, близьких і друзів.

109 подолян заплатили життям за інтереси чужої країни. Двоє пропали безвісти. Ще 27 загиблих відстоювали інтереси Сирії, Куби, Єгипту, Чехословаччини, Югославії та інших країн.

Учасники заходу поклали квіти до Стели пам'яті Героїв Небесної Сотні та російсько-української війни, вшанувавши пам'ять сучасних героїв, які загинули за свободу, незалежність і територіальну цілісність України.

● ЛЬВІВ

● МИКОЛАЇВ

● ЖИТОМИР

Традиційно біля пам'ятника загиблим воїнам-«афганцям» зібралися учасники бойових дій на території інших держав і російсько-української війни, родичі загиблих воїнів, представники громадських організацій та влади міста.

● ШОСТКА

Сумська область

ХВИЛИНОЮ мовчання вшанували пам'ять загиблих шосткинців, які віддали своє життя під час виконання військового обов'язку, та поклали квіти до пам'ятника загиблим воїнам-«афганцям».

Шосткинцям, учасникам бойових дій на території Афганістану, вручили почесні грамоти від міського голови, а також почесні нагороди за заслуги перед Сумщиною.

Багато хто з «афганців» взяли в руки зброю у перший же день повномасштабної війни, Ветерани стали в ряди тероборони, ЗСУ і нині захищають територіальну цілісність нашої держави.

● ЧЕРНІВЦІ

56 буковинців загинули в Афганістані. Їхню пам'ять вшанували покладанням квітів та лампадок до пам'ятника воїнам-інтернаціоналістам у Чернівцях.

Багато колишніх воїнів-«афганців» зараз захищають Батьківщину на фронті, підтримують ЗСУ, волонтерять. Пам'ятаємо про наших земляків, які поклали своє життя у чужій війні, розв'язаній тоталітарним режимом. Сьогодні робимо усе можливе для Перемоги України.

● ЗАПОРІЖЖЯ

● РІВНЕ

● КОЛОМІЯ

Івано-Франківська область

● ПОЛТАВА

● ОДЕСА

Напередодні відзначення Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав заступниця голови КМДА з питань здійснення самоврядних повноважень Марина Хонда вручила відзнаки Київського міського голови активістам Київської міської Спільноти ветеранів Афганістану та членам родин загиблих.

ХВИЛИНОЮ мовчання було вшановано пам'ять загиблих у далекій війні в Афганістані та у сучасній жорстокій та кровопролитній війні з російським агресором. Марина Хонда звернула увагу на те, що з дня попередньої зустрічі у

НАГОРОДИ ДЛЯ СТОЛИЧНИХ ВЕТЕРАНІВ

лютому 2022 року помітно скоротилася кількість присутніх. Роки та війна беруть своє.

Значна частина нагороджених бере активну участь у відбитті нападів російського агресора на Україну та передає молодим захис-

никам бойовий досвід, отриманий на території зарубіжних держав.

Очільник Київської міської Спільноти ветеранів Афганістану Микола Гончаренко повідомив, що майже всі спільноти, кому дозволяє стан здоров'я, з початку повномасштабного

вторгнення або в Силах оборони України, або займаються волонтерською діяльністю. Багато з них удостоєні державних нагород і відомчих відзнак. За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння українському народові удостоєні звання Герой України кияни, члени Української Спільноти ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) Олег Міхнюк і Володимир Примаченко. На превеликий жаль, обидва – померли.

За сприяння та активної участі заступниці голови КМ СВА Наталії Капицької було проведено невеликий концерт і виставку художніх робіт учнів Київської дитячої художньої школи № 5 та школи мистецтв № 8 Святошинського району.

Євген ШВАБ.

Фото автора.

Наша історія

Виведення з Афганістану наших солдатів, офіцерів і генералів розпочалося... у грудні 1979 року. Першими відлетіли групи та підрозділи, які успішно виконали свої бойові завдання з штурму палацу Аміна. 9 січня 1980 року вилетів на Батьківщину весь особовий склад «мусульманського» батальйону спецназ.

НАПРИКІНЦІ СІЧНЯ 1980 року Брежнев Л. І. прийняв відомого радянського дипломата Добриніна А. Ф. перед його відльотом з Москви до Вашингтона і, обговорюючи ситуацію в Афганістані, сказав: «Радянські війська через кілька місяців будуть виведені з Афганістану. Тільки такий поворот подій може бути вигідним».

Але вже 7 лютого 1980 року, обговорюючи на Політбюро обстановку в Афганістані, радянські керівники висловилися негативно про негайне виведення військ, обгрунтовуючи необхідність забезпечити повну безпеку Афганістану. На що буде потрібно збільшення чисельності військ і рік-півтора часу.

Наприкінці лютого 1980 року знову з ініціативи Брежнева Л. І. опрацьовувалося питання виведення радянських військ з Афганістану, вважалося, що, скинувши Аміна, закріпивши новий афганський уряд Б. Кармала, вони своє завдання виконали. Але проти виведення військ виступили Андропов Ю. В., Устинов Д. Ф., Громико А. А. і робити цього не стали.

Дивізії Радянської Армії до Афганістану вводилися у повному складі з розрахунком на можливе протистояння агресії суміжних держав. Коли ж стало ясно, що війна має суто партизанський характер, а застосування важкої техніки в горах малоефективне, Політбюро ЦК КПРС 19 червня 1980 року ухвалило рішення про виведення деяких радянських військових частин – більшість танкових, ракетних і зенітно-ракетних, що було реалізовано.

22 березня 1981 року в Москві на нараді Комісії Політбюро ЦК КПРС з Афганістану з ініціативи Головного військового радника генерала армії Майорова А. М. було розглянуто питання про виведення радянських військ з Афганістану та заміну Бабрака Кармала на посади генерального секретаря ЦК НДПА. Тоді це викликало різку негативну оцінку керівництва країни і Майоров А. М. невдовзі був відкликаний з Афганістану.

У травні 1981 року посол СРСР у ДРА Табеев Ф. А. на нараді військових радників у Кабулі виклав офіційну точку зору на перспективи перебування радянських військ в Афганістані: «Ми припускали, що в короткі терміни, не більше року, використовуючи армію як сили стримування, не вплутуючи в бойові дії, створимо умови для встановлення і зміцнення нового керівництва і розвитку нового етапу революції. А потім, поки світова суспільна думка не встигне негативно відреагувати, виведемо війська. Але рік минув і виявилося, що керівництво Афганістану не має власної військової опори для захи-

сту країни. Тому зараз на найближчі два роки поставлено завдання створення афганської боєздатної армії, відданої уряду».

З початку 1982 року до активної участі у врегулюванні афганської проблеми підключилися Генеральний секретар ООН Перес де Куельяр та його заступник Д. Кордовес, які організували 12 раундів переговорів, 41 дискусію з афганськими, американськими, пакистанськими та радянськими дипломатами. У результаті було підготовлено проект угоди про виведення військ.

Москва відповіла позитивно одразу після приходу до влади Андропова Ю. В. 19 травня 1983 року радянський посол у Пакистані офіційно підтвердив прагнення СРСР і ДРА призначити терміни виведення контингенту радянських військ. Але в цей період посилювалася конфронтація між СРСР і США. Помер Андропов Ю. В. Д. Кордовес передав свій проект до Москви та Вашингтона, але не отримав відповіді.

Після приходу до влади Черненко К. У. переговорний процес щодо Афганістану фактично заморозили, хоча військові дедалі наполегливіше ставили питання виведення військ.

Відновився процес переговорів лише 1985 року із приходом до влади у СРСР Горбачова М. С. У жовтні 1985 року було поставлено мету прискорити вирішення питання виведення радянських військ. Одночасно кабульська влада повідомлялася про наш твердий намір вивести свої війська. У лютому 1986 року на XXVII з'їзді КПРС Горбачов М. С. повідомив, що план поетапного виведення радянських військ вироблений і буде виконано відразу після політичного врегулювання.

У травні 1986 року замість Б. Кармала на посаду генсека ЦК НДПА було обрано Наджибулла.

Радянське керівництво приступило до реалізації прийнятої концепції і в період з 15 по 31 жовтня 1986 року були виведені: з Шинданда – танковий, мотострілецький і зенітний полки, з Кундуза – мотострілецький і зенітний, з Кабула – зенітний.

Керівництвом СРСР 13 листопада 1986 року було поставлено більш масштабне завдання: протягом двох років здійснити виведення наших військ з Афганістану, 1987 року вивести 50 відсотків військ, а 1988 року – 50 відсотків, що залишилися.

14 квітня 1988 року за посередництва ООН у Женеві міністрами закордонних справ Афганістану та Пакистану було підписано пакет доку-

ментів, покликаних покласти край кровопролиттю. Гарантами виконання угод виступили США та СРСР.

Відповідно до цих домовленостей СРСР узяв на себе зобов'язання вивести свої війська з Афганістану в дев'ятимісячний термін, починаючи з 15 травня 1988 року. Протягом перших трьох місяців виводилася половина всіх військ. Пакистан і США мали припинити будь-яке втручання у внутрішні справи Афганістану.

План-графік виведення військ був підготовлений та підписаний міністром оборони маршалом Язовим Д. Т. 7 квітня 1988 року. На цей час чисельність радянських військ в Афганістані становила 100,3 тис. осіб. Виведення військ планувалося проводити паралельно через два прикордонні пункти – Кушку (Туркменістан) і Термез (Узбекистан).

«МИ ЙДЕМО»

У підготовчий період (квітень – перша половина травня) рішенням командувача 40-ї армії окремі дрібні підрозділи було переведено до основних пунктів дислокації полків.

На першому етапі з 15 травня по 15 серпня 1988 року війська було виведено з 12 провінцій. На Батьківщину повернулося 50,2 тисяч людей. Наші війська залишалися тільки у 6 провінціях Афганістану (Кабул, Парван, Баглан, Герат, Саманган, Балх).

Радянська сторона виконувала Женевські угоди практично в односторонньому порядку, робила рішучі заяви про порушення США та Пакистану. Американці були впевнені, що Радянський Союз не піде на те, щоб залишити свої війська в Афганістані.

Здійснюючи планове виведення військ, СРСР продовжував надавати Афганістану значну військову допомогу. Прискореними темпами велася підготовка афганських фахівців, створювалися тримісячні запаси матеріальних коштів у ключових районах і на сторожових заставах. Продовжувала брати участь у боях з моджахедами 40-а армія, завдавалися удари по базах бойовиків ракетами Р-300 («Скад») та авіацією з території Радянського Союзу.

Чим ближче підходив термін початку другого етапу виведення військ, тим більшу стурбованість виявляло афганське керівництво, плануючи неординарні кроки, щоб затримати радянські війська в Афганістані. Військове командування однозначно висловлювалося проти цієї пропозиції. Проте під тиском афганських керівників, яких підтримував Шеварднадзе Е. А., графік виведення військ змінили.

За первинним планом другий етап виведення військ мав розпочатися в листопаді 1988 року, а відповідно до нової директиви Міністерства оборони

ОБГОВОРИЛИ ВАЖЛИВІ ПИТАННЯ

Відбулося чергове засідання правління Київської обласної організації УСВА. Розпочали з покладання квітів до пам'ятника загиблим воїнам-«афганцям» та хвилини мовчання за всіх полеглих воїнів на території інших держав і героїв, які віддали своє життя за незалежність нашої держави в боротьбі з російським агресором.

НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ, який озвучив голова Київської обласної організації УСВА О. С. Янківський, були важливі питання: діяльність КОО УСВА в умовах російсько-української війни; ініціативи і діяльність Всеукраїнської федерації ветеранів війни; стан і вирішення проблем протезування в Україні; захист честі й гідності

учасників бойових дій на території інших держав; місцеві програми, пов'язані з вшануванням пам'яті загиблих захисників та збереження об'єктів меморіалізації; звіти голів міських і районних осередків обласної організації

Наша історія

виведення бойових частин із Кабула має розпочатися лише 15 січня 1989 року. І якщо на західному маршруті проблем не виникло, то на східному маршруті, який проходив через гірський перевал Саланг, що має обмежену пропускну спроможність, доводилося долати гірські перевали в найнесприятливіших кліматичних умовах.

Але цим справа не обмежилася. У січні 1989 року президент Наджибулла під час зустрічі у Кабулі з Шварцнадзе Е. А. та Крючковим В. О. став наполягати на залишенні в Афганістані добровольців зі складу 40-ї армії у кількості 12 тис. осіб для охорони міжнародного аеропорту в Кабулі та стратегічної автодороги Кабул – Хайратон.

До ухвалення остаточного рішення генерал Варенніков В. І. віддав розпорядження припинити виведення військ.

Київського військового округу. І вже 18 лютого 1989 року терміново вилетів до нового місця служби.

Обмежений контингент, 40-а армія пішли з Афганістану. Але тільки надвечір того ж дня через міст на свій берег перебралися прикордонники, які прикривали вихід останніх солдатів регулярної армії. А потім ще протягом трьох років активно діяв повітряний міст СРСР–Афганістан. Добровольці-льотчики садили перевантажені бойовою технікою, боеприпасами та продовольчою гуманітарною допомогою літаки на розбиті афганські аеродроми й під обстрілами моджахедів злітали з них.

12 березня 1989 року керівництво СРСР ухвалило рішення відновити військові постачання в Афганістан, адже тримісячні запаси, які залишила афганцям 40-а армія, почали добувати кінця. Міністерству оборони доруча-

УСВА; участь ветеранів Афганістану Київської області у військових підрозділах і добровольчих формуваннях територіальної оборони.

Звернули особливу увагу на допомогу родинам загиблих воїнів та осіб, які стали інвалідами внаслідок війни.

Йшлося про участь ветеранів Афганістану в різноманітній волонтерській діяльності, в підготовці населення до національного спротиву, підготовку та проведення Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав та 36-ї річниці з дня виведення військ з Афганістану.

Окремо було обговорено питання, яке є вкрай важливим, це інформаційне забезпечення, а саме – активізувати й збільшити передплату газети «Третій тост» в усіх міських і районних організаціях КОО УСВА.

Поважним гостем на засіданні правління був голова УСВА С. В. Червонописський.

ЙДЕМО ЗІ СХОДУ...»

Пауза тривала понад десять днів, до 27 січня 1989 року.

Здоровий глузд взяв гору і було прийнято рішення забезпечити повне виведення військ у встановлені терміни.

Останній підрозділ 40-ї армії залишив Кабул 4 лютого 1989 року. У столиці, крім посольства, залишалися лише невеликі сили охорони та військових радників.

Рівно о 10.00 за місцевим часом 15 лютого 1989 року генерал Громов Б. В. перетнув мостом через річку Амудар'ю біля невеликого узбецького міста Термез кордон між Афганістаном і Радянським Союзом, замикаючи останню колону 40-ї армії – розвідбат 201-ї дивізії, символізуючи завершення виведення радянських військ з Афганістану після багаторічної війни. А потім заявив кореспондентам: «За моєю спиною не залишилося жодного військовослужбовця 40-ї армії».

Після дев'ятирічної війни ніхто з керівництва країни та Міністерства оборони не зустрів армію. Ніхто і потім не здогадався зібрати і зустрітися хоча б із її командним складом.

1989 року 40-а армія була найбоєздатнішим об'єднанням у Збройних Силах. Вона була незвична за своїм складом. А головне – весь особовий склад від солдата до генерала – мав бойовий досвід, заготовлений у військових баталіях і сповнений рішучості до подальших дій. Її боялися не лише колишні супротивники...

40-а армія розформовувалася в міру виходу з Афганістану. Прохання та звернення командувача, військової ради армії до міністра оборони та Президента СРСР зберегти хоча б найменування та нагородити армію залишилися без відповіді. Сам командувач ще в січні 1989 року був призначений командувачем Червонопрапорного

лося сформувати чотири автоколони по 100 автомобілів КамАЗ у кожній із радянськими водіями-добровольцями, а також організувати «повітряний міст» Ташкент–Кабул силами військово-транспортної авіації. Необхідно було довести кількість літако-рейсів до 30-35 на добу.

Загальне керівництво цими заходами здійснював генерал Варенніков В. І. 3-7 травня 1989 року Варенніков В. І. із групою офіцерів вкотре побував в Афганістані.

11 грудня 1989 року радянська сторона ухвалила рішення про виділення додатково для афганських друзів 500 ракет Р-300 і 100 ракет «Луна-М», а також підтвердила готовність поставити нові літаки МіГ-29 і вертольоти Мі-35.

У 1990–1991 роках військова допомога Афганістану почала скорочуватися і до кінця 1991 року США та СРСР досягли угоди про одночасне припинення з 1 січня 1992 року військових по-

ставок і режиму Наджибулли, і опозиційним силам. Таким чином, практично було припинено підтримку Наджибулли з радянської сторони, що зумовлювало його капітуляцію, адже американська допомога моджахедам була визначальною, вони отримували її від Пакистану, Ірану, Єгипту, Кувейту, Саудівської Аравії. Припинення постачання озброєння викликало шок у Кабулі. Це розцінили як зраду і початок свого кінця.

У січні 1992 року Наджибулла заявив, що введення радянських військ не відповідало національним інтересам країни, стало основною причиною народного повстання в Афганістані і призвело до трагедії. Він проголосив день закінчення виведення радянських військ – 15 лютого – Днем національного порятунку Афганістану.

Після виведення радянських військ при вищому керівництві Афганістану продовжували працювати групи військових радників чисельністю до 30 осіб. Їх очолювали генерали Соцков М. М., Гареев М. А. та Шейн Б. П. (1989–1990 рр.), Грачов М. Ф. (1990–1991 рр.), Перфільєв Б. С. (1991–1992 рр.). Останні сім наших радників відбули з Афганістану 13 квітня 1992 року.

Напередодні ввечері Наджибулла запросив їх до себе і сказав, що найближчим часом до влади прийде опозиція, йому самому на посаді президента залишилося перебувати п'ять днів, і, хоча радянські зрадили його, вважає своїм обов'язком відправити військових радників додому цілими й неушкодженими. Наступного дня, коли адміністрація Кабульського аеродрому стала чинити перешкоди, він особисто приїхав на аеродром і забезпечив відправку до Ташкента радянських військових радників.

Досі рахунок тих, хто не повернувся з Афганістану, не закритий. Обурення викликав той факт, що при обговоренні умов виведення військ не було рішення поставити питання про повернення всіх військовополонених й активний розшук зниклих безвісти. І зараз робота з розшуку наших співвітчизників триває і далека від завершення.

РЕКВІЕМ У ЦИФРАХ

Загальні безповоротні людські втрати СРСР в Афганістані (убиті, померлі від ран і хвороб, загинули в катастрофах, внаслідок подій та нещасних випадків) – 14453 особи.

Зникли безвісти і потрапили в полон – 417 осіб, 119 з них було звільнено, 97 повернулися додому, 22 мешкають в інших країнах.

Загальні санітарні втрати СРСР в Афганістані становили 469685 осіб.

З 11654 звільнених за станом здоров'я 10751 особа стали інвалідами: першої групи – 672, другої групи – 4216, третьої групи – 5863.

Втрати техніки та озброєння Радянської Армії: літаків і вертольотів – 451, танків, бойових машин піхоти, десанту, бронетранспортерів – 1461, гармат і мінометів – 433, автомобілів бортових, спеціальних машин і бензовозів – 13017.

Важкі наслідки для України залишила Афганська війна. До Афганістану з України було направлено понад 160 тисяч людей. З них було поранено понад 8000 військовослужбовців, 3560 стали інвалідами. Не повернулися додому з війни 3360 воїнів, з яких 3280 загинули, а 80 пропали безвісти та потрапили в полон. Залишилися без синові підтримки 1982 батька та 2729 матерів, в основному пенсійного віку. Стали вдовами 505 молодих жінок і сиротами 711 дітей.

Джерело: Аблазов В. І., Аблазов І. В., Аблазов К. В. Афганська арена. Війна XXI ст. – Київ, МЦ «Медінформ», 2015. – 547 с.: іл. 57.

● ЧЕРНІГІВ

● КАМ'ЯНКА БУЗЬКА

Львівська область

● ВАСИЛЬКІВ

Київська область

● ВІННИЦЯ

● БАГАЧЕВЕ

Черкаська область

● ДЕСНЯНСЬКИЙ РАЙОН КИСВА

РОСТУТЬ ЮНІ ЗАХИСНИКИ

У Знам'янській МО ТСО України, яку очолює війн-«афганець» Володимир Колебіденко, спільно із відділом освіти, молоді і спорту Знам'янської міської ради, Кіровоградською обласною та Знам'янською міською організаціями УСВА, Кіровоградською ОО ВДПО «Майбутнє України» провели відкритий чемпіонат з військово-спортивних багатоборств.

Під час урочистого відкриття зі словами привітань до учасників звернувся голова Знам'янської МО ТСО України Володимир Колебіденко, заступник Знам'янського міського голови Ліана Пересадченко, головний спеціаліст відділу освіти, молоді і спорту виконавчого комітету Знам'янської міської ради Тетяна Попова, голова Знам'янської міської організації УСВА Микола Фесюн, представник Кропивницького центру підготовки населення до нацспротиву Владислав Ворона.

Юнаки та дівчата змагалися у стрільбі з гвинтівки, неповному

розкладанні та збиранні автомата АК-47, споряджали на швидкість магазин автомата патронами й надавали домедичну допомогу.

Третє командне місце вибороли представники Донецького державного університету внутрішніх справ, на другому місці – команда ліцею імені Тараса Шевченка, а перше місце та перехідний кубок вибороли учні ліцею «Інтелект» Знам'янської міської ради.

По завершенню змагань всіх почастили кашею та узваром з польової кухні, приготованими працівниками Знам'янської МО ТСО України.

● НОВА ВОДОЛАГА

Харківська область

● ВОЛОЧИСК

Хмельницька область

Зверніть увагу!

ДЛЯ АКТИВНОГО ЖИТТЯ

З метою реалізації флагманського проекту «Автошколи для осіб з інвалідністю» Мінвeterанів внесло важливі зміни до постанови КМУ №432 для підтримки осіб з інвалідністю внаслідок війни.

ЗНАЧЕНА категорія ветеранів зможе пройти навчання з керування транспортним засобом для осіб з інвалідністю та отримати посвідчення водія на право керування таким транспортним засобом.

Міністерство у справах ветеранів відшкодує вартість навчання керування спеціалізованим автомобілем для ветеранів війни з інвалідністю та їхніх сімей.

Скористатися послугою можуть: ветерани війни з інвалідністю, члени їхніх сімей, родини загиблих захисників і захисниць України.

Що передбачає програма: 64 години теорії + 40 годин практики, спеціально обладнані авто з ручним керуванням, досвідчені інструктори, можливість навчання жестовою мовою, в окремих регіонах – категорія С1 (вантажівки).

Як скористатися послугою? Необхідно мати медичний висновок про придатність до керування і написати заяву до місцевого підрозділу з питань ветеранської політики (приміром, районна адміністрація).

Теоретичний та практичний іспити складають у сервісному центрі МВС. Там видається водійське посвідчення.

Автошколи для осіб з інвалідністю працюють поки що у шести регіонах України: у Дніпропетровській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Одеській та Хмельницькій областях.

Мета проекту – не лише надати ветеранам практичні навички, а й забезпечити їхню мобільність, незалежність та інтеграцію в активне життя.

Деталі про флагманський проект «Автошколи для осіб з інвалідністю»: <https://driveability.mvs.gov.ua/>

ЗАКОНОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ
В КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Законопроекти, з підготовки яких Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів визначено головним.

ЗАРЕЄСТРОВАНО і прийнято до розгляду (на 10.02.2025) близько 70 законопроектів стосовно внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та інших законів щодо прав ветеранів і жертв війни: 2019 – 6; 2020 – 6; 2021 – 21; 2022 – 5; 2023 – 14; 2024 – 13; 2025 – 3. Більшість проектів містять окремі зміни і доповнення до чинних статей закону і пропонують розши-

рення кола ветеранів війни або пільг тощо.

Звертають на себе увагу два проекти приблизно однакового змісту: № 8036 від 15.09.2022 – проект Закону про внесення змін до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» щодо засад внутрішньої політики у сфері формування державної ветеранської політики; № 11007 від 12.02.2024 – проект Закону про внесення змін до Закону України «Про засади внутрі-

шньої і зовнішньої політики» щодо формування комплексного підходу до внутрішньої політики у ветеранській сфері. Останній 29.10.2024 прийнято за основу. Готується до другого читання.

Автори законопроектів: Тарасенко Т. П., Третякова Г. М., Остапенко А. Д., Кузнецов О. О., Ціба Т. В., Кравчук Є. М., Дмитрієва О. О., Констанкевич І. М., Білозір Л. М., Вірастюк В. Я., Горбенко Р. О., Торохтій Б. Г., Пивоваров Є. П., Скрипка Т. В., Горобець О. С., Пасічний О. С., Зуб В. О., Подгорна В. В., Касай К. І., Арешонков В. Ю., Лис О. Г., Борзова І. Н., Фролов П. В.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Проект

Про внесення змін до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» щодо формування комплексного підходу до внутрішньої політики у ветеранській сфері

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести зміни до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 40, ст.527), доповнивши його новою статтею 10¹ такого змісту:

«Стаття 10¹. Засади внутрішньої політики у ветеранській сфері

1. Основними засадами внутрішньої політики у ветеранській сфері є:

забезпечення належної реалізації медичних, освітніх, трудових, економічних, культурних, соціальних прав ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, членів сімей осіб, зниклих безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, військовими діями, тимчасовою окупацією частини території України, членів сімей осіб, які перебувають у полоні, та постраждалих учасників Революції Гідності;

вшанування пам'яті про ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності;

формування культури вшанування подвигу ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності;

сприяння створенню матеріальної та нематеріальної культурної спадщини про українські військові перемоги та українську військову доблесть, поширенню інформації про об'єкти такої спадщини та ознайомленню із ними як в Україні, так і за її межами;

залучення ветеранів війни, Захисників і Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності до національно-патріотичного виховання; створення ефективної системи переходу від військової служби до цивільного життя;

створення умов для ефективного лікування, реабілітації ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, членів сімей осіб, зниклих безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, військовими діями, тимчасовою окупацією частини території України, членів сімей осіб, які перебувають у полоні, та постраждалих учасників Революції Гідності;

створення умов для відновлення повноцінного життя та розвитку ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, членів сімей осіб, зниклих безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, військовими діями, тимчасовою окупацією частини території України, членів сімей осіб, які перебувають у полоні, та постраждалих учасників Революції Гідності;

створення єдиної державної електронної системи турботи про ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, членів сімей осіб, зниклих безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, військовими діями, тимчасовою окупацією частини території України, членів сімей осіб, які перебувають у полоні, та постраждалих учасників Революції Гідності;

створення умов для формування програм реінтеграції з громадами ветеранів війни, Захисників та Захисниць України;

сприяння у створенні суб'єктів підприємницької діяльності ветеранами війни, членами їх сімей, членами сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членами сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, членами сімей осіб, зниклих безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, військовими діями, тимчасовою окупацією частини території України, членами сімей осіб, які перебувають у полоні, та постраждалими учасниками Революції Гідності;

сприяння створенню нових векторів соціального захисту ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, членів сімей осіб, зниклих безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, військовими діями, тимчасовою окупацією частини території України, членів сімей осіб, які перебувають у полоні, та постраждалих учасників Революції Гідності.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Голова Верховної Ради України.
(Закінчення в наступному номері).

Шепетівська громада вшанувала учасників бойових дій на території інших держав. До пам'ятного знаку поклали квіти та згадали тих, чий життя було обпалено тією війною.

До Пам'ятника загиблим у війні в Афганістані із хвилюючими промовами, квітами прийшли представники Шепетівської міської ради, воїни-«афганці», працівники культури та жителі міста.

У Публічній бібліотеці оформлено книжкову виставку-спомин «Афганістан болить в моїй душі». Книжки, що представлені, лише частково розповідають про ті важкі майже десять років війни, яка забрала тисячі молодих життів наших співвітчизників.

● **ШЕПЕТІВКА**
Хмельницька область

● **ГРЕБІНКА**
Полтавська область

Щороку в лютому біля пам'ятника загиблим учасникам бойових дій Гребінківської громади збираються ветерани, рідні та небайдужі громадяни, щоб вшанувати пам'ять тих, хто не повернувся з війни.

Ми зобов'язані пам'ятати про ті трагічні події, які стали випробуванням для багатьох наших земляків. Міський голова Віталій Колісниченко разом із побратимами, колегами поклали квіти до пам'ятного знаку, вшанувавши хвилиною мовчання загиблих воїнів-інтернаціоналістів, а також сучасних героїв, які віддали життя, захищаючи незалежність України.

Ваше здоров'я

ОДНА ЗАЯВА – КІЛЬКА ЗАСОБІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Заяву про забезпечення засобом реабілітації можна подати онлайн або через найближчий центр надання адміністративних послуг (ЦНАП), структурний підрозділ з питань соціального захисту населення (ОСЗН), а також територіальне відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

У випадку подання заяви онлайн формується одна заява на усі призначені засоби реабілітації або лише на ті, які людина хоче отримати в даний момент. Дублювати заяву на кожен окремий виріб не потрібно. У випадку особистого звернення людини до ЦНАП, ОСЗН і територіального відділення ФССОІ фахівці реєструють заяву за допомогою Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (ЕІССС), в якій вказують всі

Із 1 січня 2025 року впроваджено нову систему оцінювання повсякденного функціонування людини – відтепер рішення ухвалюють експертні команди, які замінили МСЕК. Також подати заяву про отримання допоміжного засобу реабілітації (ДЗР) стало простіше. Мінсоцполітики нагадує, як це відбувається.

призначені людині засоби реабілітації. Однак вносити такі дані потрібно, якщо інформація у системі не підтягнулася.

Важливо: це не означає, що всі призначені засоби реабілітації потрібно замовляти в одного підприємства. Після перевірки поданих документів територіальним відділенням ФССОІ людина отримує направлення на кожен виріб окремо. З ним можна звернутися до будь-якого підприємства (або кількох) на вибір, щоб замовити призначені їй засоби реабілітації.

Термін розгляду – протягом

трьох робочих днів із дати подання заяви. Статус розгляду заяви відображається в особистому кабінеті на Соціальному порталі Мінсоцполітики або відповідну інформацію можна отримати в органі, до якого таку заяву подавали.

Ознайомитися із деталями про кожен крок і відповідями на часті запитання можна на онлайн-платформі про державну програму протезування.

Нагадаємо, що Мінсоцполітики оновило типові інформаційні картки адмінпослуг соціального характеру.

БІЛЬШЕ БЕЗОПЛАТНИХ ПОСЛУГ

Мінвeterанів та МОЗ запускають експериментальний проєкт, який розширює перелік безоплатних послуг первинної медичної допомоги для ветеранів війни. Кабінет Міністрів України ухвалив відповідну постанову.

Що зміниться? Тепер ветерани, які підписали декларації з сімейним лікарем, зможуть отримати додаткові обстеження та лікування, відновлення після травм та захворювань і лікування травм опорно-рухового апарату, розширену психологічну підтримку.

Хто зможе скористатися? Звільнені з військової служби учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни.

Як можна буде отримати безоплатні медичні послуги?

1. Підписати декларацію з сімейним лікарем (або звернутися до лікаря, з яким вона вже підписана).
2. Надати такі документи:

– заяву на отримання послуг

(особисто або через законного представника);

– документ, що підтверджує статус ветерана (посвідчення учасника бойових дій);

– посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни);

– паспорт або інший документ, що посвідчує особу;

– ідентифікаційний код (РНОКПП).

Цей проєкт – ще один важливий крок до якісної медичної підтримки ветеранів, яка враховує наслідки війни та забезпечує персоналізовану допомогу кожному, хто захищав Україну.

«Здоров'я ветеранів і ветеранок – наш обов'язок. Війна виснажує і фізично, і психологічно, тому важ-

ливо не лише лікувати, а запобігати хворобам. Регулярні візити до сімейного лікаря допомагають уникнути тяжких захворювань та ускладнень. Разом із МОЗ ми працюємо над тим, щоб ветерани мали найкращі умови для лікування і відновлення. Дякую Міністерству охорони здоров'я України та Національній службі здоров'я України за ефективну співпрацю у цьому напрямі», – зазначила міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

Послуги надаватимуться у медичних закладах, які укладуть договір із НСЗУ на розширену первинну медичну допомогу для ветеранів. Це можуть бути як комунальні лікарні, так і приватні клініки, а також лікарі-ФОП з відповідною ліцензією.

Проект стартує на початку березня. Коли всі механізми будуть налаштовані, буде додатково повідомлено.

ЗБІЛЬШЕНО ФІНАНСУВАННЯ

Майже 750 мільйонів гривень – така сума передбачена у бюджеті України на 2025 рік для відшкодування вартості стоматологічних послуг для ветеранів, ветеранок і військовослужбовців.

про безпосередню участь у захисті України.

Деталі та необхідні документи: <https://surl.li/bsisnj>. Список медичних закладів з безоплатними стоматологічними послугами: <https://surl.li/vuyupf>. З додатковими питаннями звертайтеся до контакт-центру НСЗУ: 16-77.

Проект «Зубопротезування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» розроблено Міністерством охорони здоров'я України спільно з Міністерством у справах ветеранів України та Національною службою здоров'я України.

ПАМ'ЯТІ ТОВАРИША

29 грудня перестало битися чуйне серце нашого друга – виконувача обов'язків голови Кіровоградської обласної організації, члена Правління Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) Гайдабури Олександра Петровича.

ЮНИМ ХЛОПЦЕМ Олександр брав участь у бойових діях в Афганістані, мужньо виконував військовий обов'язок, був поранений в бою з супротивником. За мужність нагороджений медалями «За бойові заслуги» та «Від вдячного афганського народу», Грамотою Президії Верховної Ради СРСР, медаллю «Захиснику Вітчизни», Почесною грамотою Верховної Ради України.

З роками стан здоров'я погіршився, Олександр Петрович був визнаний особою з інвалідністю внаслідок війни першої групи, але всі сили він віддавав родинам загиблих воїнів, своїм побратимам, захищаючи їхні права і свободи.

З 1989 по 1999 рік він працював на шахті «Ведмежоярська» підприємства «Олександрівугілля» гірничим механіком, навчався на заочному відділенні в Дніпропетровському гірничому університеті.

З 2000 року займався автоперевезенням, допомагав сім'ям загиблих і побратимам.

У 2013 році ветерани обрали Олександра Гайдабуру заступником голови Кіровоградської обласної організації Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів).

З 2020 року рішенням Української Спілки ветеранів Афганістану та Правління УСВА був призначений виконуючим обов'язки голови Кіровоградської обласної організації УСВА.

Зарекомендував себе як досвідчений, чуйний керівник. Заслужив високий авторитет серед громадськості і ветеранів війни України і Кіровоградської області. Знав і вмів вирішувати життєві проблеми сімей загиблих, інвалідів війни, учасників бойових дій в Афганістані та АТО, брав участь у проведенні міських, районних, обласних заходів до визначних подій України. Активно займався патріотичним вихованням молоді, проводив уроки мужності, зустрічі зі школярами і студентами, підтримував зв'язки з ветеранськими організаціями міста та області;

допомагав в організації військово-спортивних змагань. Організовував і проводив військово-спортивні заходи, спрямовані на популяризацію здорового способу життя і військової служби, шанобливого ставлення до ветеранів війни і людей похилого віку.

Олександр Петрович всебічно підтримував державні гуманітарні програми соціального захисту ветеранів війни, сімей загиблих воїнів, брав активну участь в їх реалізації, надавав всебічну моральну і матеріальну підтримку ветеранам війни, воїнам АТО.

З початку активних бойових дій в зоні проведення антитерористичної операції одним з перших організував і очолив серед воїнів-«афганців» волонтерський рух. Активно займався збором і доставкою гуманітарної допомоги військовослужбовцям Збройних сил України в зону АТО, неодноразово організовував виступи виконавців патріотичної пісні, спрямовані на підтримку морально-психологічного стану бійців у зоні проведення ООС та у лікувальних закладах.

Ми втратили справжнього бійця, повного інтелекту, планів і намірів подальшої роботи на користь держави, суспільства, на захист прав ветеранів, єдність організації.

Правління УСВА, всі ветерани України висловлюють співчуття рідним і близьким Олександра Петровича й збережуть пам'ять про нього на багато років.

**Правління УСВА,
Сергій ЧЕРВОНОПИСЬКИЙ,
голова УСВА.**

СПРОСТИЛИ МОЖЛИВІСТЬ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДТРИМКИ

Кабінет Міністрів України розширив можливості для надання благодійної допомоги, оновивши перелік товарів і послуг, що звільняються від оподаткування.

ВІДПОВІДНІ ЗМІНИ підготувало Мінсоцполітики за участі волонтерів. Вони насамперед спрямовані на посилення можливостей організаціям громадянського суспільства підтримувати Сили оборони України, учасників бойових дій та внутрішньо переміщених осіб.

Нова редакція Постанови Кабінету Міністрів України від 22.02.2014 № 112 «Про затвердження переліку засобів, товарів (робіт, послуг), сума (вартість) благодійної допомоги для закупівлі або у вигляді яких не включається до оподаткованого доходу платників податку на доходи фізичних осіб» дозволяє без оподаткування ввозити в Україну транспортні засоби, які доставляють волонтери.

Сам перелік скорочено із 500 до 133 позицій. Водночас він містить десятки нових позицій, необхідних для захисників і захисниць, а також внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, безпilotних систем, засобів РЕБ та РЕР, комплектуючі до них, а ще засобів тактичної медицини.

Оновлена постанова також передбачає нову позицію «Медичні послуги» та «Послуги з освіти і науки». Це означає, що учасники бойових дій, військовослужбовці, ветерани та ВПО матимуть додаткові можливості користуватися медичними та освітніми послугами, які покриваються за рахунок сплачених коштів благодійниками на спеціальних (пільгових) умовах.

Нагадаємо, що за ініціативи Мінсоцполітики у грудні 2023 року працювала Автоматизована система гуманітарної допомоги (АС ГД) – за цей час вона зафіксувала понад 150 тисяч вантажів. А в жовтні 2024 року урядом за ініціативи Мінсоцполітики запроваджено спрощений порядок реєстрації військовослужбовцями волонтерських автомобілів, які ввозяться для підтримки Сил оборони України.

Пам'ять

НЕ ЗАБУВАЮТЬ ПОБРАТИМИ

36 років тому закінчилась війна в Афганістані. Шепетівщина в чій війні втратила трьох молодих загиблих синів.

АЩЕ ЧЕРЕЗ півтора року після демобілізації, в грудні 1982 року, помер від ран Мельников Анатолій Анатолійович, нагороджений медаллю «За відвагу». Поховали Анатолія на Шепетівському міському кладовищі поряд з його батьком Анатолієм Івановичем, ветераном Другої світової війни, який був нагороджений орденом Червоної Зірки.

З часом надгробні пам'ятні

знаки, які були встановлені рідною над батьком і сином, стали потребувати капітального ремонту. Рідних нині не залишилось, тому Шепетівська СВА взяла на себе місію привести в належний вигляд захоронення обох ветеранів. Кошти на ремонт частково виділила спілка, другу частину допомоги надав однополчанин Анатолія – Іван Іванович Вичавка. Члени Спілки О. В. Гурінович та В. В. Метельський

своїми силами впорядкували місце захоронення і відреставрували пам'ятні знаки.

14 лютого настоятель храму великомучениць Віри, Надії, Любви та їх матері Софії протоієрей Анатолій Вересюк освятив місце захоронення та відремонтовані пам'ятники. При цьому були присутні однополчани Анатолія – М. І. Ліончук, П. Б. Струтинський, а також О. В. Гурінович і В. В. Метельський. Вічна пам'ять Героям!

Володимир ПИПІЧ,
член Шепетівської СВА,
учасник бойових дій
в Афганістані.

Спорт

НА ЧЕСТЬ ВИПУСКНИКА

У Волинському ліцеї імені Нестора Літописця відбувся XVII традиційний турнір з волейболу, присвячений пам'яті воїна-«афганця» В. Осецького, який віддав своє життя, виконуючи військовий обов'язок.

БАГАТО ВОЇНІВ не повернулося додому, серед них і випускник Віталій Осецький – герой, на честь якого проводиться цей турнір.

На заході були присутні воїни-«афганці» Кременецької районної Спілки ветеранів Афганістану І. І. Голуб, О. С. Ксьондзик, М. К. Пасічник, Р. В. Цибульський.

Змагання видалися напруженими: у спортивному залі ліцею точилася справжня боротьба за кожен м'яч. Команди демонстрували майстерність, силу духу та згуртованість. Особливо яскравою була гра вчителів, які показали високий рівень підготовки й довели, що спорт і педагогіка чудово поєднуються.

Фінал виявився захопливим, а переможці здобули заслужену нагороду після запеклої боротьби. Призові місця розподілили між собою найсильніші

колективи, які продемонстрували відмінну підготовку та командний дух: третє місце посіла команда Волинського ліцею імені Нестора Літописця «Лицар», друге – Лісотехнічного коледжу, а переможцями стали волейболісти Лідихівської ЗОШ І-ІІІ ст.

Окрім спортивного супер-

ництва, турнір став важливим нагадуванням про Афганську війну та її наслідки. Учасники змагань та вболівальники вшанували пам'ять загиблих під час хвилини мовчання, а організатори наголосили на важливості збереження історичної пам'яті та підтримки патріотичних традицій.

ПОВЕРНУТИ ВІРУ В СЕБЕ І СВОЇ СИЛИ

У Львові вже втретє відбулися всеукраїнські змагання «BESTRONG GAMES» серед ветеранів війни та людей з інвалідністю. На адаптивний спортивний турнір приїхали близько 100 ветеранів війни та людей з інвалідністю з усієї України.

ЗМАГАННЯ проходили на кількох локаціях і здивували великою кількістю учасників. 48 спортсменів змагалися в настільному тенісі. А за перемогу у волейболі сидячи боролися вісім збірних – представники Львова, Харкова, Дніпра, Рівного, Полтави та змішані команди з різних міст. Відбулися змагання з жиму лежачи.

Учасники змагалися у веслуванні на тренажерах та аербайку.

Це стало ще одним випробуванням витривалості та сили духу для спортсменів. Відбувся благодійний збір коштів, під час якого вдалося залучити 50 тисяч гривень на обладнання для адаптивного залу, який готують до відкриття в селі Сокольніки.

Найкращі спортсмени серед ветеранів війни та людей з інвалідністю отримали заслужені нагороди.

Місто Кривий Ріг представ-

ляли ветерани війни – учасники бойових дій на території Афганістану Юрій Колесник, Раїса Давудова, Валентин Трохимчук і Леонід Ольховський.

У складі команди з волейболу сидячи перше місце вибороли Ю. Колесник, В. Трохимчук і Л. Ольховський. В особистому заліку з пауерліфтингу перше місце зайняла Р. Давудова. У парних змаганнях з настільного тенісу Ю. Колесник і В. Трохимчук посіли третє місце. Р. Давудова посіла третє місце у двох дисциплінах – веслування на тренажерах і з аербайку.

Але головною перемогою для кожного учасника стала можливість випробувати свої сили, знайти підтримку та зробити ще один крок до відновлення.

Організатор змагань – громадська організація «BE STRONG». У вітальному слові її засновник Євген Лукашук відзначив, що кожного разу розширюється географія охочих спробувати свої сили і все більше жінок долучаються до змагань. Змагання для ветеранів війни та людей з інвалідністю – це не лише про спорт, а й про підтримку, мотивацію та інтеграцію. Вони допомагають людям, які пройшли на війні непрості випробування, відчути командний дух, повернути віру в себе і свої сили.

Юрій КОЛЕСНИК,
учасник бойових дій
на території Афганістану,
голова міської громадської
організації осіб з інвалідністю
внаслідок війни «Форпост»
УСВА, м. Кривий Ріг.

У селищі Переволоки на Тернопільщині відбувся турнір з волейболу серед школярів Бучацької громади, присвячений пам'яті полеглих на війні в Афганістані воїнів і загиблих ветеранів-«афганців» у російсько-українській війні.

ЗГАДУЮТЬ ПОЛЕГЛИХ ГЕРОЇВ

ЗІНІЦІАТИВИ організували з ініціативи Бучацької Спілки ветеранів Афганістану за підтримки відділу культури, молоді і спорту Бучацької міської ради і Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану. До присутніх та учасників звернувся голова Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану Сергій Лісовий та голова територіальної громади Олег Ковдрин.

У змаганнях взяли участь школярі з трьох селищ. Переможцем стала команда Переволоцької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів. Сергій Лісовий та началь-

ник відділу культури, молоді і спорту Бучацької міської ради Оксана Пискливець вручили переможцям і призерам кубки, медалі і грамоти.

Ветерани-«афганці» подякували всім за пам'ять про полеглих героїв, висловили особливу подяку директору Переволоцької ЗОШ І-ІІІ ступенів Наталії Співак за підготовку спортивного залу і прекрасну організацію змагань.

Василь КОГУТ,
перший заступник голови
Тернопільської обласної
організації УСВА.

БРАТЕРСТВО І СПОРТИВНИЙ ДУХ

Турнір із міні-футболу відбувся в Ужгороді. Традиційні змагання, які проводять уже 24 роки, присвячені пам'яті засновника турніру, любителя футболу офіцера Олександра Котика, який пішов із життя у 2021 році.

БУЛИ ПРИСУТНІ ветеран двох воєн – Афганської і російсько-Української, друг Олександра Котика Ігор Мельников, вдова Наталя Котик, його друзі та знайомі.

Ветерани 45 років і старші продемонстрували не лише майстерність та спортивний дух, а й справжнє братерство, єдність. Адже цей турнір – не просто змагання, а важливий символ пам'яті, пошани й підтримки тих, хто пройшов складні випробування і продовжує бути прикладом сили й витримки.

Передплата

Побратиме, це наша з тобою газета!

Газету Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) «ТРЕТІЙ ТОСТ», де друкуються законодавчі матеріали з питань соціального захисту сімей загиблих військовослужбовців, інвалідів війни, учасників бойових дій, юридичні консультації, матеріали про життя і роботу організацій УСВА (територіальних, місцевих, районних), спогади, проза і поезія, можна передплатити у пунктах приймання передплати.

Оформити передплату з поточних місяців також завжди можна до 16 числа (включно) кожного місяця, що передуює передплатному.

Мінімальний передплатний період – один місяць.

Вартість передплати на місяць – 36 грн (вартість з доставкою – 16 грн, приймання передплати – 20 грн), на три місяці – 68 грн, на шість місяців – 116 грн.

Наш індекс – 30224.

Підтримуйте газету воїнів-інтернаціоналістів «Третій тост» своєчасною передплатою.

ТТ

ТРЕТІЙ ТОСТ

Ідентифікатор медіа
R30-03455.

Газета заснована у липні 1991 року

ЗАСНОВНИК: УКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВЕТЕРАНІВ
АФГАНІСТАНУ (ВОЇНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ)

РЕДАКЦІЯ НЕ ЗАВЖДИ ПОДІЛЯЄ ПОЗИЦІЮ АВТОРІВ І НЕ МАЄ МОЖЛИВОСТІ ПОВЕРТАТИ РУКОПИСИ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ – НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ. ЗА ТОЧНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ ВИКЛАДЕНИХ ФАКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСЕ АВТОР.

НАША АДРЕСА:

01054, М. КИЇВ, ВУЛ. ЯРОСЛАВІВ ВАЛ, 36Е.

ТЕЛ. 272-47-45, ФАКС 272-50-42.

E-MAIL: USVA2007@UKR.NET

САЙТ: WWW.USVA.ORG.UA

ГАЗЕТУ ВІДДРУКОВАНО У ДРУКАРНІ

ФОП КЛЮЧУК С. М., МІСТО ЧЕРНІВЦІ,

ВУЛ. ЗАВОДСЬКА, 37.

Тираж 2000. Зам. 201.

ІНДЕКС 30224.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

9 786177 229352